

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สัตว์ปีกเศรษฐกิจที่นำมาใช้เป็นอาหารที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ คือไก่ เป็ด ห่าน นกกระทา ไก่วงและนกพิราบ ซึ่งจะนำทั้งเนื้อและไข่มาใช้เป็นอาหาร ในบรรดาสัตว์ต่าง ๆ เหล่านี้ไก่เป็นสัตว์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่สามารถขยายพันธุ์ได้ง่าย และรวดเร็วคือใช้เวลาในการฟักไข่เพียง 21 วัน และใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงสั้น ต่ำกว่าสัตว์ปีกประเภท เป็ด ห่าน ราคาจึงถูกและรวมไปถึงความนิยมของผู้บริโภคอีกด้วย ในเนื้อไก่ 100 กรัม มีโปรตีน ร้อยละ 19 และไขมันร้อยละ 5 เป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีไขมันต่ำกว่าเนื้อสุกรและเนื้อโคซึ่งเป็น ที่นิยมของผู้บริโภคในปัจจุบันคุณค่าของเนื้อไก่ทางโภชนาการแสดงด้วยตารางที่ 1.1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1.1 องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางอาหารของเนื้อไก่

ส่วนประกอบ	ร้อยละ
น้ำ	74
โปรตีน	19
ไขมัน	5
เถ้า	0.8
แคลเซียม	0.00012
ฟอสฟอรัส	0.002
วิตามินเอ	1.19783
ไนอะซิน	0.000056
รวมในเนื้อไก่ 100 กรัม	100.00

ที่มา : ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (2521)

เนื้อไก่ยังเป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีกรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกายอยู่อย่างครบถ้วน ในขณะที่ไข่ไก่ 1 ฟอง ประกอบด้วยโปรตีนประมาณ 6.45 กรัม หรือ 12.95% และไขมัน 11.5% (ตารางที่ 1.2) โปรตีนอัลบูมินในไข่ขาวจัดเป็นโปรตีนมาตรฐาน (Standard protein) เช่นเดียวกับโปรตีน-แคซีนในน้ำนม คือ มีกรดอะมิโนจำเป็นอยู่อย่างครบถ้วนตามที่ร่างกายต้องการ นอกจากนี้ยังมี โภชนะตัวอื่น ๆ ที่ร่างกายต้องการอยู่อย่างเพียงพอเช่นเดียวกัน เพราะไข่ 1 ฟอง สามารถเป็น

แหล่ง อาหารให้ตัวอ่อนใช้ในการเจริญเติบโตจนเกิดเป็นลูกไก่ที่สมบูรณ์ นอกจากเนื้อและไข่แล้ว มูลไก่ยังนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกหลายทาง แม่ไก่ 1 ตัวหนัก 1.8 กก. จะถ่ายมูลสดวันละ 113 กรัม ซึ่งมีวัตถุแห้งเพียง 20% คือ 22.6 กรัม ดังนั้น ถ้าเลี้ยงไก่เป็นจำนวนมากจะทำให้ปริมาณมูลสะสมเพิ่มขึ้น (North และ Bell, 1990) ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ยหรือนำกลับไปใช้เป็นอาหารสัตว์ เพราะมีโปรตีนอยู่ในช่วง 28-31% (Smith และ Wheeler, 1997) หรือนำไปใช้เป็นแหล่งอาหารของปลาหรือแพลงก์ตอนในบ่อปลาหรือใช้ผลิตก๊าซชีวภาพ ฯลฯ

ตารางที่ 1.2 องค์ประกอบทางเคมีของไข่ 1 ฟอง (ไม่รวมเปลือก) : น้ำหนัก 50 กรัม

องค์ประกอบ	ร้อยละ
น้ำ	73.70
โปรตีน	12.95
ไขมัน	11.25
คาร์โบไฮเดรต	1.10
เถ้า	1.00
รวม	100.00

ที่มา : Cook และ Briggs, 1997

จากการที่ความต้องการเนื้อไก่ในโลกเพิ่มขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่เนื้อในประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปริมาณการผลิตเนื้อไก่ของประเทศไทยช่วงปี 2539-2544 มีทั้งปริมาณและมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 1.3

การเลี้ยงไก่ในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างมากกลายเป็นอุตสาหกรรมการเลี้ยงที่มีขนาดใหญ่ มีบริษัทต่าง ๆ เป็นจำนวนมากเข้ามาดำเนินการ หลายบริษัทดำเนินงานในรูปธุรกิจครบวงจร ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตไก่เนื้อเพื่อการส่งออกเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก แต่พ่อแม่พันธุ์ไก่เนื้อต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด ในปีหนึ่ง ๆ จะมีการนำเข้าพ่อแม่และปู่ย่าพันธุ์ไก่เนื้อประมาณ 2-3 ล้านตัว มีมูลค่าปีละ 400-500 ล้านบาท ไม่นับรวมพ่อแม่และปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ที่ต้องนำเข้า เป็นการสูญเสียเงินตราต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าหลายร้อยล้านบาทต่อปี งานวิจัยทางด้านการศึกษาและปรับปรุงพันธุ์สัตว์ปีกเป็นงานที่ต้องใช้เงินทุนอย่างมหาศาลและใช้เวลานาน ปัจจุบันหน่วยงานทางภาครัฐบาลโดยกรมปศุสัตว์ได้เริ่มทำการค้นคว้าและวิจัย เพื่อที่จะสร้างพันธุ์ไก่เนื้อและพันธุ์ไก่ไข่ขึ้นเองในประเทศไทยเพื่อเป็นการลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ ซึ่งในอนาคตข้างหน้าคาดว่าจะสามารถผลิตพันธุ์ไก่ไว้ใช้เอง (สวัสดิ์, 2536)

ตารางที่ 1.3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเนื้อไก่ของไทยปี 2539-2544

ปี	ไก่สดแช่แข็ง		ไก่แปรรูป		รวม	
	ตัน	ล้านบาท	ตัน	ล้านบาท	ตัน	ล้านบาท
2539	137,215	9,085	31,555	3,372	168,770	12,457
2540	151,120	10,951	41,114	4,951	192,234	15,902
2541	212,479	16,639	62,331	8,655	274,810	25,294
2542	211,675	14,817	61,924	8,669	273,599	23,426
2543	245,994	15,990	86,800	11,284	332,794	27,274
2544 (ประมาณการ)	280,000	19,040	120,000	15,600	400,000	34,640

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กรมปศุสัตว์, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2539-2544

พันธุ์ไก่ที่เลี้ยงในประเทศไทยแบ่งออกเป็น

1. ไก่พันธุ์แท้ (Pure breeds) เป็นไก่ที่ได้รับการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์อย่างต่อเนื่องจนมีลักษณะประจำพันธุ์คงที่ เช่น ไก่พันธุ์เล็กฮอร์น (Leghorn) ไก่พันธุ์โร้ดไอส์แลนด์แดง (Rhode Island Red) ไก่พันธุ์พลีมัธร็อกลาย (Barred Plymouth Rock) ไก่พันธุ์คอร์นิช (Cornish) ไก่พันธุ์นิวแฮมเชียร์ (New Hampshire)
2. ไก่พันธุ์ลูกผสม (Hybrid breeds) เป็นไก่ที่เกิดการผสมระหว่างไก่พันธุ์แท้ตั้งแต่ 2 พันธุ์ขึ้นไป เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการผลิตไก่สายพันธุ์ที่สร้างขึ้นใหม่ (synthetic lines) โดยการรวบรวมลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญของไก่พันธุ์แท้หลาย ๆ พันธุ์เข้าด้วยกัน เช่น

ไก่ลูกผสมทางการค้า สายพันธุ์ไก่ไข่ ได้แก่ พันธุ์อาร์เบอร์เอเคอร์ (Arbor Acre) ดีคัลบ (Dekalb) โกโต (Goto) ซูเปอร์ฮาร์โก (Super Harco) อีซ่าบราวน์ (Isa Brown) เซฟเวอร์ (Shaver)

ไก่ลูกผสมทางการค้า สายพันธุ์ไก่เนื้อ ได้แก่ พันธุ์อาร์เบอร์เอเคอร์ (Arbor Acre) ฮับบาร์ด (Hubbard) รอส (Ross) ซี.พี. (C.P.) ฯลฯ (สวัสดิ์, 2536)

3. ไก่พื้นเมือง

- พัฒนามาจากไก่ป่ามีถิ่นกำเนิดแถบทวีปเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เท่าที่สำรวจเมื่อปี 2528 พบว่า
  - 91% เป็นไก่อู หรือไก่ชน
  - 9% เป็นไก่แจ้
  - อีกเล็กน้อยเป็นไก่ตะเภา และอื่นๆ

ไก่พื้นเมืองเป็นปศุสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่อยู่คู่คนไทยในชนบทมาโดยตลอด ผลผลิตจากไก่พื้นเมืองเป็นอาหารของคนชนบท ไก่เป็นเงินสะสมที่จะจับจ่ายเป็นรายวัน ไก่เป็นเกมกีฬา ไก่ชนเป็นกีฬาชนบทอันยิ่งใหญ่อย่างยิ่ง แม้ว่าในบางครั้งอาจมีการพนันขันต่อจนเป็นอบายมุขก็ตาม ไก่ไทยเป็นสัตว์ประวัติศาสตร์ ดังเช่น ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีหลักฐานแสดงว่าไก่ชนไทยชนะไก่ชนพม่า เป็นต้น ไก่จึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประเพณีไทย

ที่สำคัญกว่านั้น ในเชิงวิชาการมีข้อสังเกตหรือหลักฐานที่แสดงว่าไก่ไทยเป็นสัตว์ที่มีความสามารถพิเศษมากหลายประการ อาทิ ความสามารถในการอยู่รอด สัญชาติญาณการป้องกันตนเองจากศัตรูในสภาวะแวดล้อม การต่อสู้ป้องกันตัว ความทนทานต่อสภาพรุนแรงของ ดิน ฟ้า อากาศ ความต้านทานโรค และพยาธิในธรรมชาติ ความสามารถในการฟักไข่ ฯลฯ ลักษณะเหล่านี้บางอย่างถ่ายทอดทางพันธุกรรมได้ ซึ่งสมควรได้อนุรักษ์ให้ดำรงไว้เพื่อประโยชน์ในวันข้างหน้า

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง เป็นการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านของเกษตรกรไทยมาเป็นเวลาช้านานหลายชั่วอายุคน ไก่พื้นเมืองเป็นสัตว์ที่ใช้บริโภคในครัวเรือน ถ้าเหลือก็ขายเป็นรายได้เสริมแบบกระแสรายวัน ไก่พื้นเมืองมีเนื้อแน่น รสชาติหวาน ไขมันต่ำ และราคาที่ยขายได้สูงกว่าไก่กระทง (อภิชัย, 2540)

ข้อมูลสำรวจเกี่ยวกับไก่พื้นเมือง พบว่า

- ปี 2540 - ไก่พื้นเมืองส่วนใหญ่เลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยในชนบท ซึ่งมีจำนวนมากถึง 4 ล้านครอบครัว ประมาณ 80% มีลักษณะการเลี้ยงแบบผสมผสาน
  - ทั่วประเทศมีประมาณ 200 ล้านตัว เฉลี่ยเลี้ยงครอบครัวละ 10-25 ตัว
  - ใช้บริโภคในครัวเรือนประมาณ 60 ล้านตัวต่อปี ซึ่งคิดเป็นมูลค่าสูงถึง 4,000 ล้านบาท ที่หมุนเวียนในชนบท

แต่การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในเชิงธุรกิจเพื่อตอบสนองการบริโภคที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นั้นยังประสบปัญหาใหญ่นั่นคือ ผลผลิตของไก่พื้นเมืองที่ผ่านมายังต่ำมาก อันมีสาเหตุหลักมาจากการขาดการปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมืองให้ได้มาตรฐานทางการค้า ซึ่งทำให้การเจริญเติบโตของไก่พื้นเมืองช้าใช้เวลานาน กว่าจะได้น้ำหนักที่ตลาดต้องการ โดยเฉลี่ยแล้วต้องใช้เวลาจนถึง 3-4 เดือนจึงจะได้น้ำหนัก 1 กิโลกรัม แม้ไก่พื้นเมืองเองก็มีอัตราการไข่และการฟักออกเป็นตัวโดยประมาณ

16-26 ตัว ต่อปี ซึ่งนับว่าต่ำมาก

จากปัญหาดังกล่าว จึงมีความพยายามพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมืองเพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค แนวทางหนึ่งที่น่าได้ว่าประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง คือ การพัฒนาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองลูกผสมตามผังดังนี้

พ่อพันธุ์ไก่โรดไอซ์แลนด์แดง

+ แม่พันธุ์ไก่พลิมัทหรือคล้าย

ลักษณะ เป็นไก่พันธุ์กึ่งเนื้อกึ่งไข่ ขนมีสีน้ำตาลแดง ผิวหนังสีเหลือง หงอนจักร มีตุ่มหูสีแดง ให้ไข่เปลือกสีน้ำตาล เริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 5½ - 6 เดือน ให้ไข่ปีละประมาณ 280-300 ฟอง รูปร่างยาวและลึก น้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่เพศผู้หนัก 3.1-4.0 กก. เพศเมียหนัก 2.2-4.0 กก.

ถิ่นกำเนิด : เมืองนิวอิงแลนด์ ประเทศอังกฤษ

ลักษณะ เป็นไก่พันธุ์ที่ค่อนข้างหนัก จัดเป็นไก่กึ่งเนื้อ กึ่งไข่ ตามขวางของเส้นขนมีสีดำสลับขาว หงอนจักร ตุ่มหูสีแดง ผิวหนังสีแดงปนเหลือง แข็งสีเหลือง ให้ไข่ดกและเนื้อดี เติบโตเร็ว อายุเมื่อเริ่มไข่ 5½ - 6 เดือน น้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่ อยู่ระหว่าง 3.5-5.0 กก.

ถิ่นกำเนิด : สหรัฐอเมริกา

จะได้ไก่พันธุ์ลูกผสม 2 สายพันธุ์ ซุปเปอร์ฮาร์โก้ (Super Harco)

ลักษณะลูกไก่พันธุ์จะสามารถคัดเพศได้เมื่ออายุได้ 1 วัน โดยดูความแตกต่างของสีขน ตัวเมียมีสีดำ หงอนจักรสีแดงสด ให้ไข่ดก จัดเป็นไก่ลูกผสมทางการค้าสายพันธุ์ไก่ไข่ ไข่มีเปลือกสีน้ำตาลและมีขนาดใหญ่ ส่วนตัวผู้มีสีตายไข่เลี้ยงเป็นไก่เนื้อได้ ในประเทศไทยมีการพัฒนาและปรับปรุงสายพันธุ์ เพื่อให้ได้ไก่พันธุ์ซุปเปอร์ฮาร์โก้ ที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ปัจจุบันได้ไก่พันธุ์ ฮาร์โก้ 501 พัฒนาโดยรัฐริชฟาร์ม ตั้งอยู่ที่เขตหนองแขม กรุงเทพฯ เกษตรกรและผู้ประกอบการที่ต้องการซื้อต้องสั่งจองล่วงหน้าประมาณ 2-3 เดือน จากนั้นนำแม่พันธุ์ไก่ฮาร์โก้มาผสมกับพ่อพันธุ์ไก่พื้นเมือง (สุชน, 2542)

แม่พันธุ์ไก่ฮาร์โก้ + พ่อพันธุ์ไก่พื้นเมือง = ไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม (3 สาย)

ลักษณะพ่อไก่พื้นเมืองที่จะนำมาเป็นพ่อพันธุ์ ควรเลือกรูปร่างสูงใหญ่ ปราดเปรียว สุขุมส่วน น้ำหนักตัวไม่ควรต่ำกว่า 3.5 กก. โดยทั่วไปเกษตรกรนิยมนำเอาพ่อไก่พันธุ์พื้นเมืองจากแหล่งภาคเหนือตอนล่างของประเทศ เช่น จังหวัดอุดรดิตต์ พิษณุโลก เป็นต้น มาใช้เป็นพ่อพันธุ์

ไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสมที่ได้นี้ มีลักษณะที่ถ่ายทอดพันธุกรรมด้านดีของไก่พ่อแม่พันธุ์มีอัตราการเจริญเติบโตที่รวดเร็วเพียง 2 เดือน ได้น้ำหนักกว่า 1 กก. และมีคุณภาพเนื้อใกล้เคียงกับไก่พื้นเมืองแท้มากรูปร่างลักษณะไม่แตกต่างจากไก่พื้นเมืองแท้ นอกจากนี้ยังมีความแข็งแรงทนทาน

ต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และมีภูมิคุ้มกันโรคสูง

จากการสำรวจข้อมูลในเบื้องต้น ปัจจุบันไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสม กำลังเป็นที่นิยมอย่างสูงในการบริโภค มีการทำฟาร์มเลี้ยงไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสม เพื่อขุนเนื้อส่งตลาดกันเป็นจำนวนมาก แม้แต่ทางราชการโดยกรมปศุสัตว์เองก็ได้มีการนำไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสมนี้เข้าบรรจุโครงการเป็นสัตว์ปีกที่นำไปแจกจ่ายให้กับชนบทที่ห่างไกลเป็นจำนวนนับแสนตัวต่อปี โดยให้เอกชนประมูลราคา จัดหาพันธุ์ไก่ให้เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละโครงการ

ในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มมีการเลี้ยงไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสมในเชิงธุรกิจกันอย่างแพร่หลาย และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ในปัจจุบันประมาณการว่ามีไก่เข้าสู่ตลาดประมาณ 10,000 - 15,000 ตัว ต่อสัปดาห์ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เนื่องจากกำลังการผลิตลูกไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสมมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร (Demand over Supply) กำลังการผลิตลูกไก่ในปัจจุบันในจังหวัดเชียงใหม่ มีประมาณ 10,000 ตัว ต่อสัปดาห์ เกษตรกรบางส่วนต้องสั่งซื้อลูกไก่จากจังหวัดใกล้เคียงและจากจังหวัดในภาคกลางเช่น นครปฐม ซึ่งมีราคาแพงกว่า และต้องเสียค่าขนส่งต่างหาก ซึ่งทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น สำหรับฟาร์มที่ทำการผลิตลูกไก่พื้นเมืองลูกผสมในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรที่ต้องการซื้อลูกไก่จะต้องสั่งจองล่วงหน้า 2 - 3 เดือน เป็นอย่างน้อย และสถานการณ์เช่นนี้เป็นมานานกว่า 3 ปีแล้ว และมีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้น

ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว การพิจารณาเพื่อลงทุนทำฟาร์มเพาะฟักไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสมในจังหวัดเชียงใหม่จึงมีแนวโน้มที่น่าจะสามารถทำได้ เพราะใช้เงินลงทุนไม่สูงจนเกินไป ให้ผลกำไรดีและมีตลาดรองรับอีกมาก ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ถึง ต้นทุน - ผลตอบแทนทางการเงิน ของการทำธุรกิจฟาร์มผลิตลูกไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม โดยคาดหมายว่าผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการที่จะใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนประกอบการในธุรกิจนี้ โดยไม่ประสบปัญหาในด้านความเสี่ยงต่อการขาดทุน และเป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทน และประเมินความเป็นไปได้ในการลงทุนทำฟาร์มเพาะไม้พุ่มพันธุ์พื้นเมืองลูกผสม ในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ เมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนของโครงการมีการเปลี่ยนแปลงไป
3. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนของผู้ที่สนใจในโครงการนี้

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนตลอดจนความเป็นไปได้ ของการลงทุนทำฟาร์มเพาะไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม ในเขตจังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพ และแนวโน้มของตลาดจำหน่ายลูกไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต
3. เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงิน ในการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการขอสินเชื่อ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ทำฟาร์มเพาะพันธุ์อยู่แล้ว หรือผู้ที่ให้ความสนใจได้ใช้เป็นข้อมูลตลอดจนได้ทราบเทคนิควิธีการที่ถูกต้องในการจัดการด้านการเงิน การตลาดและเทคนิคการผลิตในระยะยาว

1.4 ขอบเขตและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนและผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Aspect Analysis) ตลอดจนถึงผลในด้านมิติอื่น ๆ จากการทำฟาร์มเพาะพันธุ์ไก่พื้นเมืองลูกผสมของเกษตรกรที่ซื้อพันธุ์ไก่ ฮาร์โก้ 501 (ไก่พันธุ์ลูกผสม 2 สาย) มาเป็นไก่แม่พันธุ์ และเป็นเกษตรกรที่มีโรงเรือนเป็นของตนเองในจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะแบ่งขนาดฟาร์มเป็น 3 ขนาด คือ

ฟาร์มที่มีจำนวนแม่พันธุ์น้อยกว่า 200 ตัว	กำหนดให้เป็นฟาร์มขนาดเล็ก
ฟาร์มที่มีจำนวนแม่พันธุ์ตั้งแต่ 200 – 500 ตัว	กำหนดให้เป็นฟาร์มขนาดกลาง
ฟาร์มที่มีจำนวนแม่พันธุ์ตั้งแต่ 501 ตัวขึ้นไป	กำหนดให้เป็นฟาร์มขนาดใหญ่
- ทั้งนี้จะไปตามการแบ่งขนาดฟาร์มไก่พันธุ์พื้นเมืองของกรมปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 จังหวัดเชียงใหม่)

ฟาร์มในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่จะนำมาใช้เป็นกรณีศึกษามีจำนวน 9 ฟาร์ม คือ

1. ฟาร์มขนาดเล็กที่มีจำนวนแม่พันธุ์น้อยกว่า 200 ตัว มีจำนวน 3 ฟาร์ม คือ
  - 1.1 ฟาร์มไก่พื้นเมืองลูกผสม อ.หางดง จำนวนแม่พันธุ์ 120 ตัว
  - 1.2 ฟาร์มไก่กึ่งเจริญ ต.สันผีเสื้อ อ.เมือง จำนวนแม่พันธุ์ 140 ตัว
  - 1.3 ฟาร์มนายสม ต.หนองตอง อ.หางดง จำนวนแม่พันธุ์ 180 ตัว
2. ฟาร์มขนาดกลางที่มีจำนวนแม่พันธุ์ตั้งแต่ 200 - 500 ตัว คือ
  - 2.1 ฟาร์มนายสุทนต์ อ.สันป่าตอง จำนวนแม่พันธุ์ 280 ตัว
  - 2.2 ฟาร์มลุงแก้ว ต.หนองตอง อ.หางดง จำนวนแม่พันธุ์ 300 ตัว
  - 2.3 ฟาร์มบ้านถวายเป็น อ.หางดง จำนวนแม่พันธุ์ 300 ตัว

3. ฟาร์มขนาดใหญ่ที่มีจำนวนแม่พันธุ์ตั้งแต่ 501 ตัว ขึ้นไป คือ

3.1 ฟาร์มสหกรณ์แมริม อ.แมริม	จำนวนแม่พันธุ์ 560 ตัว
3.2 ประพันธ์ฟาร์ม อ.ดอยสะเก็ด	จำนวนแม่พันธุ์ 600 ตัว
3.3 จำนงค์ฟาร์ม อ.สันทราย	จำนวนแม่พันธุ์ 520 ตัว

โดยกำหนดระยะเวลาของโครงการทั้ง 9 โครงการเป็นเวลา 5 ปี สำหรับกรณีศึกษาในครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการฟาร์มที่นำมาเป็นฟาร์มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ต้นทุนและรายรับของการทำฟาร์มเพาะพันธุ์ไก่พันธุ์ลูกผสม โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาเป็นพื้นฐานในการประมาณการต้นทุนและผลตอบแทนของฟาร์มตัวอย่างนั้น ๆ ในแต่ละปีเป็นระยะเวลา 5 ปี เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ตามระเบียบวิธีวิจัยที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 2 ต่อไป

1.4.2 วิธีการที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ โดยเน้นมิติทางด้านการเงิน เป็นสำคัญ โดยการหาค่าทางสถิติที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ และใช้วิธีการศึกษามิติทางด้านอื่น ๆ อีก 5 มิติ โดยไม่เน้นวิธีการวิเคราะห์